

Wojciech Frey

Motorola, Dyrektor Generalny

Sektor ICT to nie tylko najszybciej rozwijająca się gałąź gospodarki światowej, to również najbardziej ekspansywna jej część. Produkcja tego sektora znajduje zastosowanie w bardzo szerokiej gamie produktów. Firmy z branży ICT generują zupełnie nowe usługi i grupy klientów. Wybór sektora oraz działania PAIZ mające na celu uruchomienie programu rządowego wspierającego rozwój tego sektora w Polsce zasługują na poparcie.

Obok stymulowania rozwoju krajowych przedsiębiorstw branży zaawansowanych technologii konieczne jest pozyskiwanie inwestycji firm tego sektora działających globalnie. Tylko obecność takich firm gwarantuje efekt „kuli śnieżnej”, przyciąganie poddostawców usług i producentów podzespołów.

Podstawowymi czynnikami wpływającymi na decyzję globalnych korporacji o budowie fabryki produkcyjnej lub ośrodka badawczo rozwojowego są: koszty produkcji, infrastruktura kraju, stabilność polityczna i gospodarcza.

Koszty produkcji

Koszty produkcji zależne są od obciążeń podatkowych firm i ich pracowników. Dla tego tak chętnie inwestycje lokowane są w krajach które oferują atrakcyjne pakiety zachęt i ulg dla inwestorów zagranicznych. Przykładem może być Irlandia, która dzięki niskim podatkom stała się centrum produkcyjnym nowych technologii i jednym z największych na świecie eksporterów oprogramowania. Stopa podatku CIT w Irlandii wynosi 20%, ale dla firm eksportujących produkty wytworzone w Irlandii CIT wynosi tylko 10%. Dla małych firm stopa podatku CIT w Irlandii wynosi 12,5%. Podobnym przykładem są Węgry gdzie stawka podatku CIT wynosi 18%. Na Węgrzech ulokowana jest większość firm spośród wszystkich mających siedziby w Europie Centralnej, wytwarzających produkty zaawansowane technologicznie. Również tutaj magnesem były atrakcyjne ulgi inwestycyjne. Należy pamiętać, że niskie podatki zachęcają do wykazywania zysków w danym kraju i stwarzają szansę na dalsze inwestowanie zaoszczędzonych środków.

Dla firm których proces produkcyjny wymaga znacznego zaangażowania pracy ludzkiej podstawą analizy kosztowej jest wysokość pensji i dodatkowych obciążeń doliczanych do wynagrodzenia. Do grupy dla której koszt pracownika ma znaczenie podstawowe zaliczane są wszystkie firmy produkujące oprogramowanie oraz wykonujące montaż końcowy sprzętu

elektronicznego, komputerowego. Na światowym rynku pracy Polska umiejscowiona jest po środku skali kosztów, pomiędzy Europą Zachodnią (około 3-5 razy droższa niż Polska) a Chinami (około 4 razy tańsze od Polski). Jednak państwa naszego regionu takie jak Czechy mają aż o 25% niższe koszty pracy niż Polska. Zmiany w kodeksie pracy o których mowa w raporcie PAIZ są konieczne aby podnieść atrakcyjność naszego kraju.

Z punktu widzenia kosztów liderem w naszym regionie w pierwszej fazie pozyskiwania kapitału międzynarodowego były Węgry. Obecnie pierwsze miejsce zajmują Czechy, które w ciągu ostatnich 2 lat przejęły większość nowych inwestycji sektora ICT jak również stały się miejscem lokowania fabryk przenoszonych z krajów Europy Zachodniej.

Motorola podjęła w 1998 roku decyzję o ulokowaniu swojego centrum badawczo rozwojowego w Krakowie. Dzisiaj pracownicy tego ośrodka tworzą oprogramowanie dla sieci komórkowych trzeciej generacji. Kwalifikacje naszych pracowników zostały potwierdzone w roku 2001 kiedy to krakowskie centrum otrzymało certyfikat SEI level 5. Podstawą do podjęcia decyzji o ulokowaniu właśnie w Polsce tego centrum były, obok wysoko wykwalifikowanej kadry, atrakcyjne zachęty inwestycyjne.

Infrastruktura

Dla produktów przemysłu elektronicznego tak samo ważna jak infrastruktura teleinformatyczna jest siatka połączeń międzynarodowych, drogowych i lotniczych. Większość z komponentów do produkcji importowanych jest i będzie z krajów azjatyckich. Rynki zbytu znajdują się głównie w krajach wysoko rozwiniętych Europy. Ponad 70% klientów znajduje się w Europie Zachodniej. Perspektywa przystąpienia Polski do UE w roku 2004 daje nam unikalną szansę stania się tanim centrum produkcyjnym produktów ICT przeznaczonych na rynki europejskie.

Jakość infrastruktury teleinformatycznej oraz koszt dostępu do niej ma ogromne znaczenie dla rozwoju rynku lokalnego i małych firm. Internet otwiera rynki zbytu, które byłyby poza zasięgiem większości małych firm. Pozwala też na bardziej równomierną dystrybucję zatrudnienia w obrębie kraju ponieważ usługi mogą być dostarczane w sposób zdalny. Kluczem do przyspieszenia rozwoju infrastruktury teleinformatycznej wydaje się być uwolnienie rynku usług telekomunikacyjnych, propozycje takich działań znalazły się w raporcie PAIZ.

Znoszenie barier prawnych przyspiesza rozwój infrastruktury. Dobrym przykładem takich działań było uwolnienie w USA pasma 5.2-5.8 GHz w roku 1997. Przyczyniło się to do

powstania nowych technologii takich jak W-LAN czy Wi-Fi. Powstało wiele niedrogich systemów dostępu radiowego które rozwiązują problem „ostatniej mili”, pracujących w tym paśmie częstotliwości.

Jako bardzo cenną należy uznać propozycję PAIZ dofinansowania przez państwo budowy parków technologicznych dla firm sektora ICT w pobliżu głównych ośrodków uniwersyteckich w Polsce. Obniża to nie tylko koszty wejścia dla inwestorów międzynarodowych ale podnosi wiarygodność Polski jako kraju któremu zależy na rozwijaniu konkretnej gałęzi przemysłu.

Stabilność polityczna i gospodarcza

Polska od kilku lat jest uznawana za państwo stabilne politycznie. Położenie geograficzne i jednolitość struktury kulturowej naszego społeczeństwa umacniają tą stabilność. Jest to jeden z ważniejszych atutów Polski, obok niedrogiej i wysoko wykwalifikowanej kadry.

Stabilność reguł prawnych sterujących życiem gospodarczym kraju jest dosyć słaba. Widoczny jest brak długotrwałego programu ukierunkowanego na pozyskiwanie inwestorów zagranicznych czy wspieranie rozwoju małych i średnich firm. Nagłe zmiany przepisów podatkowych lub wycofywanie się z wcześniejszych obietnic odstrasza potencjalnych inwestorów. Konieczny jest długoterminowy program rozwoju i zachęt inwestycyjnych dla obcego kapitału.

Należy się zgodzić ze stwierdzeniem zawartym w raporcie PAIZ, że pierwszym etapem we wdrażaniu programu powinno być zatwierdzenie go przez rząd i uruchomienie odpowiednich procedur legislacyjnych. Należy pamiętać, że aby program ten odniósł sukces musi być intensywnie promowany poza granicami kraju. Konieczne jest powstanie rządowych placówek, zlokalizowanych w pobliżu centrów technologicznych na świecie, których zadaniem będzie promowanie Polski jako miejsca gdzie warto inwestować. Celem tych placówek powinno być również promowanie polskich firm i wspieranie ich w zdobywaniu rynków zagranicznych.